

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/222/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712220315
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1712220315.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Alexandry Hanusovej v právnej veci žalobcu: X. M., Y. XX, U., zastúpeného advokátom JUDr. Lubomírom Šablicom, Záhradnícka 27, Bratislava, proti žalovanému: D. Š., M. XXX, Y. E., o zaplatenie 45.143,73 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 37C/269/2013-127, zo dňa 22.3.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a rozhodol, že žalovanému priznáva právo na náhradu trov konania v plnej výške. Uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu 45.143,73 eura so 17,6 % úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 8.11.2002 až do zaplatenia na základe toho, že dňa 23.4.2012 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudok Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2011, sp. zn. 2T/66/2009; žalobca žalobu o náhradu škody vymedzil skutkovými okolnosťami, za ktorých bol žalovaný uznaný vinným na základe predmetného rozsudku.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu z vykonaného dokazovania ustálil, že žalobca dňa 25.2.2000 splnomocnil Z. U. k prevzatiu finančnej čiastky 1.360.000,- Sk od kupujúcich Ing. Š. W. a Mgr. J. W., pričom sa malo jednať o kúpnu cenu za predaj nehnuteľnosti žalobcu a to bytu č. 17 na 3. poschodí v Bratislave na Košickej ulici. Zo splnomocnenia a potvrdenia o prevzatí mal súd prvej inštancie za preukázané, že Z. U. dňa 29.2.2000 prevzala od Ing. Š. W. a Mgr. J. W. 1.088.160,- Sk a na základe potvrdenia z 29.2.2000 prevzala od menovaných 271.840,- Sk s tým, že žalobca ani nenamietal skutočnosť, že k prevzatiu kúpnej ceny splnomocnil Z. U.. Žalobca podal proti Z. U. žalobu o zaplatenie 1.360.000,- Sk, na základe ktorej Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 19.9.2005, sp. zn. PK 22C/5/2003 zaviazal v prospech žalobcu Z. U. na zaplatenie 1.360.000,- Sk aj spolu s prísl.

3. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa § 420 ods. 1, ods. 3, § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 135 ods. 1 veta tretia O.s.p., keď za škodu ustálil skutočnosť, že žalobcovi nebola vyplatená kúpna cena za nehnuteľnosť v sume 1.360.000,- Sk, ktorú kupujúci manželia W. na základe splnomocnenia vystaveného žalobcom pre Z. U. zaplatili k rukám Z. U.; škoda spočívala v zmenšení majetku žalobcu, ktorý previedol na kupujúcich svoj byt, pričom nedostal za to adekvátnu kúpnu cenu. Skonštatoval, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2011, sp. zn. 2T/66/2009, uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že bol uvedený do omylu pri uzatváraní takzvanej zmluvy o pôžičke medzi obchodnou spoločnosťou Bioplazma, s.r.o., pričom za Bioplazmu zmluvu podpísal (žalovaný) D. Š. G. Z. U. a za osobu, ktorá poskytuje pôžičku žalobca v sume 1.200.000,- Sk. Uviedol, ako konajúci trestný súd poukázal na to, že (žalovaný) D. Š. G. Z. U. ako spoločníci Bioplazma, s.r.o.

v mene uvedenej spoločnosti takýto doklad nemohli podpísať, pretože v zmysle zápisu v obchodnom registri sa podpisovanie uskutočňuje tak, že k názvu spoločnosti sa podpíše ktorýkoľvek konateľ, vždy však najmenej dvaja spoločníci, z ktorých dvaja vždy budú D. Š. G. D. Q., pričom D. Q. nemal o tejto pôžičke vedomosť. Týmto mala byť poškodenému t.j. žalobcovi spôsobená škoda 1.200.000,- Sk a týmto konaním mal byť uvedený do omylu. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti zdôraznil, že výrok rozhodnutia o tom, že bol spáchaný trestný čin alebo prečin nerieši rozsah ani výšku škody, a to ani vtedy, ak odškodniteľná ujma je pojmovým znakom trestného činu; mal za to, že medzi výškou škody uplatniteľnou v adhéznou konaní a výškou škody rozhodnou pre posúdenie trestnej stránky veci môže byť rozdiel.

4. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v zmysle § 135 ods. 1 O.s.p. nie je v občianskom súdnom konaní viazaný výškou škody; v súvislosti s trestným rozsudkom je viazaný iba výrokom a nie odôvodnením trestného rozsudku, ak je náhrada škody prejednávaná potom v občianskom súdnom konaní. Z výroku o vine je treba vychádzať ako z celku a brať v úvahu jeho právnu a skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie skutkovej podstaty trestného činu, konkrétneho jednanía páchatel'a. Súd v občianskom súdnom konaní vychádzajú z toho, že sú viazané trestnými rozsudkami, pokiaľ ide o zavinené protiprávne konanie škodcu. Nie je však možné stotožňovať rozhodnutie o spáchaní trestného činu iba zo záverov o protiprávnom konaní (R 22/1979). Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dôvodil, že trestný rozsudok založil trestnú zodpovednosť žalovaného na uzavretí zmluvy o pôžičke medzi Bioplazma, s.r.o., ktorú podpísal žalovaný a Z. U. na sumu 1.200.000,- Sk, ktorú mal obchodnej spoločnosti požičať žalobca, pričom sa malo jednať o peniaze z predaja bytu žalobcu. S ohľadom na § 657 Občianskeho zákona potom konštatoval, že zmluva o pôžičke má reálnu (nie iba konsenzuálnu) povahu. Vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi, t.j. reálny úkon odovzdania predmetu pôžičky medzi veriteľom a dlžníkom. Mal pritom za preukázané, že v súvislosti s údajnou pôžičkou medzi Bioplazma, s.r.o. a žalobcom nedošlo k žiadnemu odovzdaniu peňazí, čo mal potvrdené aj žalobcom v jeho výpovedi. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil právny záver, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke nedošlo a ani nemohlo dôjsť, nakoľko zo strany žalobcu nedošlo k odovzdaniu peňazí a to ani (žalovanému) D. Š.X., ani Z. U. a v konečnom dôsledku ani obchodnej spoločnosti Bioplazma, s.r.o. v mene ktorej mali konať žalovaný a Z. U.. Zopakoval, že súd v občianskom súdnom konaní je viazaný protiprávnosťou konania, tak ako ho ustálil súd v trestnom konaní, bol však názoru, že zmluva o pôžičke, na ktorej bol založený odsudzujúci rozsudok žalovaného D. Š. ako právny úkon nikdy nevznikla.

5. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tým, že príčinnou súvislosťou vzniku škody (ktorá spočívala v nezaplatení kúpnej ceny za byt) bolo porušenie právnej povinnosti, na ktorej bola založená trestná zodpovednosť žalovaného a za bezprostrednú príčinu vzniku škody považoval konanie Z. U., ktorá prevzala peniaze od manželov W. na základe príkaznej zmluvy od žalobcu, a s týmito peniazmi naložila neznámym spôsobom; práve Z. U. porušila povinnosti vyplývajúce jej z príkaznej zmluvy a to odovzdať peniaze príkazcovi. Svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby tak súd prvej inštancie založil na konštatovaní, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobcovi vznikla škoda v súvislosti s protiprávnym konaním, ktoré súviselo s uzatváraním zmluvy o pôžičke medzi Bioplazma, s.r.o. a žalobcom, nakoľko k reálnemu kontraktu zo zmluvy o pôžičke nikdy nedošlo a preto porušenie právnej povinnosti nebolo v priamej bezprostrednej príčinnej súvislosti so vznikom škody, ktorú si žalobca uplatňuje a ktorá spočívala v nevyplatení kúpnej ceny za byt.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 7 O.s.p.; žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške vzhľadom na jeho úspech v spore, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

7. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť resp. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, ktorý sa dôsledne nezaoberal jeho žalobou, ktorou sa voči žalovanému, s poukazom na jeho zodpovednosť podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, domáha zaplatenia náhrady škody spôsobenej mu jednoznačne trestným činom 45.143,73 eura spolu s príslušenstvom. Na objasnenie uviedol, že z rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2009, sp. zn. 2T/66/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 23.4.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.4.2012, sp. zn. 4T0/50/2012, vyplýva, že žalovaný (spolu s Z. U.) na škodu jeho majetku v januári 2000 seba spoločným konaním obohatili, uviedli ho

do omylu a spôsobením značnej škody spáchali trestný čin podvodu spolupáchatelstvom. Mal za to, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nesprávne aplikoval § 135 O.s.p. a použil značne zužujúci „gramatický“ výklad tohto ustanovenia; dospel tým k nesprávnym záverom, nakoľko bol viazaný predmetným trestným rozsudkom Okresného súdu Pezinok, na základe ktorého bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku. Tým, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku oprel svoje rozhodnutie o nesprávny, zúžený (reštriktívny) výklad § 135 O.s.p., necítil sa viazaný právoplatným rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2009, sp. zn. 2T/66/2009 o spôsobenej škode a snažil sa revidovať rozhodnutie predchádzajúceho trestného konania, pričom okrem iného nerešpektoval jednoznačný fakt, že spôsobenie škody, resp. značnej škody, na cudzom majetku patrí k pojmovým znakom skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Ďalej dôvodil, že v predmetnom trestnom konaní bolo konštatované, ako žalovaný (D. Š.) trestný čin spáchal a preto sú zistenia a závery súdu prvej inštancie o platnosti, resp. neplatnosti či neexistencii zmluvy o pôžičke z hľadiska povinnosti nahraďiť škodu spôsobenú spáchaným trestným irelevantné. Vo vzťahu k judikátu publikovaného pod R 22/1977, o ktorý súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie pri aplikácii § 135 O.s.p. oponoval, že ide o výklad, ktorý bol ďalšou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR prekonaný napr. rozsudkom sp. zn. 2Cz 16/1992 (R 35/1993) v ktorom sa uvádza, že v občianskom súdnom konaní je súd viazaný nielen rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnou kvalifikáciou skutku, a tým aj formou zavinenia predpokladaného Trestným zákonom. Súhlasil s tým, k že uzavretiu údajnej zmluvy o pôžičke nedošlo; uvedenú skutočnosť ani netvrdil a jednoznačne poukazoval na to, že mu žalovaný spolu s Z. U. vydaním písomného potvrdenia vystaveného dňa 9.10.2000 len potvrdili, že si 7.3.2000 od neho Bioplazma, s.r.o. zapožičala 1.200.000,- Sk a tiež, že išlo o časť peňazí, ktoré za predaj bytu mali vo svojej dispozícii (1.380.000 Sk) a tieto mu nikdy nevrátili. Nesprávnu aplikáciu § 135 O.s.p. potvrdil aj nález I. ÚS 269/2011, ktorý sa podrobne zaoberal otázkou záväznosti trestných rozsudkov pre rozhodovaciu činnosť súdov v občianskom súdnom konaní.

8. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

9. Podľa § 193 C.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

10. Na zodpovedanie otázky v akom rozsahu sú závery právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku záväzné pre civilný súd rozhodujúci o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom, je potrebné vziať do úvahy nasledovné trestnoprávne východiská; trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky (tzv. znaky skutkovej podstaty) sú uvedené v Trestnom zákone, a to jednak v osobitnej časti, ako aj vo všeobecnej časti, pričom tvoria nerozlučnú jednotu (zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon). Skutková podstata trestného činu obsahuje štyri základné kvalifikačné znaky, a to a) subjekt - páchatel'a, b) subjektívnu stránku - zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, c) objekt - záujem chránený Trestným zákonom a d) objektívnu stránku - konanie páchatel'a, resp. opomenutie konania páchatel'om v prípade, keď bol povinný konať. V prípade niektorých trestných činov (napr. podvod, sprenevera a ďalšie) k týmto štyrom základným kvalifikačným znakom povinne pristupujú aj ďalšie kvalifikačné znaky, napr. vznik škodového následku (spôsobenie škody inému), či kvalifikovaná škoda (t.j. minimálna výška škody potrebná na spáchanie trestného činu). Aby bolo možné vo výroku trestného rozsudku ustáliť, že určitá osoba spáchala určitý trestný čin, musia byť preukázateľne splnené všetky znaky skutkovej podstaty daného trestného činu.

10.1. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ak by trestný súd v rámci trestného konania nemal za preukázané naplnenie kvalifikačného znaku vzniku škodlivého následku (t.j. naplnenie predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu) a kvalifikovanej škody pri tých trestných činoch, pri ktorých to Trestný zákon obligatórne vyžaduje, nemohol by v odcudzujúcom rozsudku ustáliť, kto je páchatel'om - škodcom

a kto poškodeným, v čom spočíva protiprávne konanie, škodu, príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, zavinenie škodcu, ako ani minimálnu výšku spôsobenej škody; a v takom prípade by trestný súd nemohol páchatel'a uznať za vinného zo spáchania takého trestného činu a poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody odkázať na civilné konanie.

10.2. Civilný súd je v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Výrok odsudzujúceho rozsudku obsahuje právnu časť a skutkovú časť (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku). Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť. Práve skutková časť výroku rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a (R 22/1979). V prípade, že došlo k spáchaniu trestného činu, ktorého kvalifikačným znakom je vznik škodlivého následku či kvalifikovaná škoda, súčasťou skutkovej časti výroku je aj ustálenie naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, určenie kvalifikovanej škody a označenie poškodeného subjektu. Skutková časť výroku odsudzujúceho rozsudku v takomto prípade teda deklaruje nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a - škodcu, ale aj vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou, príp. aj (minimálnu) výšku spôsobenej škody.

10.3. K rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom v časti týkajúcej sa základu nároku na náhradu škody odvolací súd uvádza, že už zo samotných vyššie definovaných trestnoprávných východísk vyplýva, že viazanosť civilného súdu výrokom odsudzujúceho rozsudku znamená, že sa prejavuje vo vzťahu k všetkým znakom skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu; inými slovami, v civilnom konaní si konajúci súd nemôže urobiť úsudok o tom, či boli naplnené znaky skutkovej podstaty určitého trestného činu. Pokiaľ je súčasťou skutkovej podstaty aj vznik (existencia) škodlivého následku, je civilný súd viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní páchatel'a, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobenou škodou. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na Ústavný súd SR, ktorý vo viacerých svojich rozhodnutiach poskytol návod, ako správne vykladať a aplikovať § 193 C.s.p. (nález Ústavného súdu SR zo dňa 29.05.2014, sp. zn. III. ÚS 507/2013, nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011).

10.4. K rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom v časti týkajúcej sa výšky škody súd prvej inštancie uviedol, že výrok rozhodnutia o tom, že bol spáchaný trestný čin alebo prečin nerieši rozsah ani výšku škody, a to ani vtedy, ak odškoditeľná ujma je pojmovým znakom trestného činu; mal za to, že medzi výškou škody uplatniteľnou v adhéznou konaní a výškou škody rozhodnou pre posúdenie trestnej stránky veci môže byť rozdiel. Vychádzal pritom zrejme zo staršej judikatúry (R 27/1977, R 22/1979), ktorá je však v rozhodovacej praxi civilných súdov v súčasnosti prekonaná práve s ohľadom na cit. nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011. Podľa týchto názorov „Ústavný súd SR sa v náleze síce výslovne otázkou viazanosti civilného súdu výškou škody nezaobera, avšak tento nález je postavený na rešpektovaní princípu právnej istoty, ktorému zodpovedá v rámci viazanosti civilného súdu znakmi skutkovej podstaty trestného činu nie len otázka, kto je škodcom, ale aj výška škody. Opačný názor je v rozpore s princípom právnej istoty, že poškodenému bola spôsobená minimálne takáto škoda.“ <<http://www.relevans.sk/wp-admin/post-new.php>> (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 9.8.2016, sp. zn. 13Co/91/2016). Je pravdou, že Ústavný súd SR v tomto svojom náleze všeobecne deklaroval, že ústavne konformný výklad ustanovenia § 193 C.s.p. vyžaduje, aby civilné súdy boli v konaní o náhradu škody viazané právoplatným odsudzujúcim rozsudkom vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a a boli trestným súdom v trestnom konaní riadne zistené. Preto možno súhlasiť s tým, že pokiaľ je predpokladom naplnenia skutkovej podstaty trestného činu spôsobenie škody v určitej minimálnej výške, a trestný súd vo výroku odsudzujúceho rozsudku ustálil, že protiprávnym konaním páchatel'a bola poškodenému spôsobená aspoň táto minimálna výška škody, môže byť nerešpektovanie takto zistených záverov o výške škody civilným súdom v rozpore s princípom právnej istoty. Pokiaľ trestný súd v trestnom konaní zistí, že protiprávnym konaním páchatel'a bola poškodenému spôsobená škoda v určitej minimálnej výške, civilný súd rozhodujúci o nároku poškodeného na náhradu škody je povinný tento záver o minimálnej výške škody rešpektovať.

11. S poukazom na uvedené východiská rozsahu, v akom sú závery právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku záväzné pre civilný súd o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom podrobne zdôvodnené v ods. 10 odôvodnenia, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie

porušil základné právo žalobcu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; súdom prvej inštancie zvolený gramatický výklad § 135 O.s.p. (teraz § 193 C.s.p.) viedol v konečnom dôsledku k nerešpektovaniu záverov právoplatného trestného rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2011, sp. zn. 2T/66/2009, čo je v rozpore s princípom právnej istoty, nakoľko predmetný trestný rozsudok v skutkovej vete jednoznačne deklaroval zavinené protiprávne konanie žalovaného, vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou. Súd prvej inštancie sa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia nevyrovnal so skutočnosťou, že zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu podvodu je „spôsobenie škody na cudzom majetku“ a jediným skutkom, ktorý bol predmetom rozhodovania pred okresným súdom v rámci trestného konania vedeného pod sp. zn. 2T/66/2009, bol skutok týkajúci sa disponovania s peniazmi získaného z predaja bytu žalobcu (1.200.000,- Sk) odsúdeným D. Š. (žalovaným) ako konateľom spoločnosti Bioplazma, s.r.o., ktorý spolu s ďalšou odsúdenou Z. U. v otázke vrátenia týchto peňazí žalobcu uviedol do omylu. Z právnej kvalifikácie skutku, ako aj zo skutkovej vety trestného rozsudku vyplýva, že v dôsledku trestného činu podvodu spolupáchatelstvom odsúdeného D. Š. došlo u poškodeného žalobcu k spôsobeniu škody vo výške 1.200.000,- Sk.

12. Odvolací súd prisvedčil žalobcovi, že gramatický výklad § 135 O.s.p. použitý v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie nemožno považovať za ústavne konformné aplikovanie tohto ustanovenia na zistený skutkový stav; ústavne súladný výklad uvedeného ustanovenia vyžaduje, aby súd prvej inštancie bol viazaný odsudzujúcim rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2011, sp. zn. 2T/66/2009 vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia a ktoré boli zistené, čo platí aj o zistení vzniku škody u poškodeného žalobcu v dôsledku protiprávneho konania odsúdeného. Vzhľadom na uvedené rozsah viazanosti civilného súdu rozsudkom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v civilnom spore, nemožno obmedziť len na závery o protiprávnom konaní, t.j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal; výklad § 135 O.s.p. použitý súdom prvej inštancie, vedie tiež k narušeniu princípu práva na spravodlivý proces, keďže znemožňuje poškodenému, aby sa úspešne dovolal nároku na náhradu škody v civilnom konaní, napriek existencii právoplatného rozsudku vydaného v trestnom konaní, v ktorom bola jeho škoda uznaná a konštatovaná. Ako bolo uvedené vyššie, názor súdu prvej inštancie vyjadrený v napadnutom rozsudku bol prekonaný judikatúrou najvyššieho súdu (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cz 16/1992 z 29.4.1992 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 35/1993).

13. Odvolací súd sa tak nestotožnil s dôvodmi, ktoré viedli súd prvej inštancie k zamietnutiu uplatneného nároku z dôvodu nepreukázania vzniku škody žalobcovi v súvislosti s protiprávnym konaním, ktoré súviselo s uzatváraním zmluvy o pôžičke medzi Bioplazma, s.r.o. a žalobcom s tým, že k reálnemu kontraktu zo zmluvy o pôžičke nikdy nedošlo a preto porušenie právnej povinnosti nebolo v priamej bezprostrednej príčinnej súvislosti so vznikom žalobcom uplatňovanej škody; súd prvej inštancie si nemohol urobiť úsudok o tom, či boli, alebo neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, a pokiaľ bola súčasťou skutkovej podstaty aj vznik (existencia) škodlivého následku, bol viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní žalovaného, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobenou škodou.

14. Pretože súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcu na zaplatenie náhrady škody 45.143,73 eura spolu s príslušenstvom založil na chybných skutkových zisteniach a v nadväznosti na to na nesprávnych právnych záveroch, pre ktoré sa potom podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti nároku nezaoberal, znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie pochybil v tom, že v rozpore s § 135 ods. 1 O.s.p. (teraz § 193 C.s.p.) sa necítil byť viazaný právoplatným rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.9.2011, sp. zn. 2T/66/2009, a to nielen pokiaľ ide o výšku škody, ale aj pokiaľ ide o vznik, resp. spôsobenie škody ako základného predpokladu zodpovednosti za škodu. A nakoľko uvedený nedostatok nemožno napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd sa v súhrne stotožnil s odvolacou argumentáciou žalobcu o nedostatočnom vyhodnotení ním uplatňovaného

nároku, keď súd prvej inštancie uplatňovaný nárok nepriznal v dôsledku nesprávnych skutkových zistení získaných z vykonaného dokazovania opomenúc, že pokiaľ je znakom skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bol žalovaný D. Š. právoplatne odsúdený „spôsobenie značnej škody na cudzom majetku“, potom si nemohol vytvoriť vlastný názor na to, či žalobcovi bola trestným činom spôsobená škoda a kto ju spôsobil.

15. V novom konaní bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný; opätovne posúdi dôvodnosť nároku na zaplatenie náhrady škody 45.143,73 eura spolu s príslušenstvom v naznačenom smere (rozhodnutie odvolacieho súdu by za tohto stavu v celom rozsahu nahrádzalo prvoinštančné rozhodnutie, čím by došlo k odňatiu možnosti preskúmania takéhoto rozhodnutia v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku). Na prejednanie sporu súd prvej inštancie nariadi pojednávanie (§ 297 C.s.p.) berúc do úvahy, že zodpovednosť škodcu za škodu spôsobenú trestným činom treba posudzovať v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Prihliadne na to, že podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne, t.j. pokiaľ viacerí páchatelia trestného činu (v tomto prípade D. Š., Z. U.) spoločným konaním spôsobili poškodenému žalobcovi materiálnu škodu, zodpovedajú za škodu solidárne a žalobca je oprávnený požadovať náhradu škody od ktoréhokoľvek zodpovedného páchatelia. Pri solidárnych záväzkoch má veriteľ samostatnú pohľadávku voči každému spoludlžníkovi a môže vymáhať splnenie záväzku v celom rozsahu alebo jeho časť voči jednému, alebo niekoľkým alebo proti všetkým spoludlžníkom, a to súčasne alebo postupne. Splnenie záväzku jedným z dlžníkov potom spôsobuje voči veriteľovi zánik záväzku druhého spoludlžníka; existencia právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 19.9.2005, sp. zn. PK 22C/5/2003, vydaného v občianskom súdnom konaní, ktorým bola druhá odsúdená Z. U. zaviazaná na plnenie v prospech žalobcu z titulu porušenia zmluvnej povinnosti, preto žalobcovi nijako nebráni domáhať sa svojho nároku aj voči žalovanému. Súd prvej inštancie zohľadní, že s účinnosťou od 1.7.2016 súdy v konaní postupujú a rozhodujú v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi C.s.p. (čl. 16 ods. 1 Základných princípov C.s.p.) a prípadné ďalšie dokazovanie zameria na zistenie výšky náhrady škody, pričom nie je vylúčené, aby v rámci dokazovania zistil aj škodu vyššiu, než aká bola ustálená v odsudzujúcom rozsudku; na základe vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie, ktoré bude vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu preskúmateľné a po opätovnom rozhodnutí sporu svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p. (§ 236 C.s.p.) tak, by obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

16. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci rozhodne o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 3 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).